

Lucia Ďuriš Nicholsonová
Poslankyňa Európskeho parlamentu
Košická 49
821 08 Bratislava

V Bratislave, dňa 22. novembra 2021

Vážený pán minister,

nedávno som viedla delegáciu poslancov Európskeho parlamentu na Slovensko. Navštívili sme niekoľko rómskych osád a dopracovali sme sa k niekoľkým závažným nedostatkom na národnej úrovni spojených predovšetkým s komplikovanou schémou čerpania fondov EÚ. O týchto zisteniach vás v krátkom čase budeme informovať oficiálnym listom. Väčšina problémov bola identifikovaná pri čerpaní ERDF.

V tomto liste však chcem poukázať na iné závažné zistenia súvisiace s výkonom sociálnoprávnej ochrany detí v rómskych osadách.

Poslanci Európskeho parlamentu v navštívených osadách (Luník IX, Drienovec, Trebišov) zistili, že tisíce ľudí, vrátane detí, žijú v extrémnej chudobe. Podmienky, v ktorých títo ľudia žijú sú v rozpore so základnými ľudskými právami zakotvenými v rôznych medzinárodných, ale aj národných dokumentoch, ktoré sú pre SR záväzné. V rómskych osadách je hlad a chudoba, absencia bezpečného obydlia, resp. neexistujúce obydlie, dochádza ku každodennému ohrozeniu zdravia a života dospelých a detí hladovcami, hmyzom, výkalmi a toxickým odpadom. Napriek súčasnej kritickej pandemickej situácii a napriek tomu, že slovenské autority volajú po dodržiavaní prísnych hygienických opatrení, ľudia v osadách žijú bez pitnej vody, tepla, elektriny, hygienických zariadení, kanalizácie a zberu odpadu, bez prístupu k adekvátnej zdravotnej starostlivosti. Nehovoriac už o nedostatočnom prístupe ku kvalitnému vzdelávaniu alebo k zamestnaniu.

Pri návšteve uvedených rómskych osád bolo zistené, že deti v osadách, predovšetkým v Drienovci a v Trebišove žijú v nedôstojných a neprijateľných podmienkach, ktoré porušujú ich základné ľudské práva a ohrozujú ich život a zdravie. Deklarácia práv dieťaťa priamo ustanovuje právo detí na rovnosť bez rozdielu na rasu, náboženstvo, pôvod a postavenie a právo na zdravý telesný a duševný rozvoj. Nič z toho nie je v prostredí rómskych osád naplnené.

V zmysle Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kurately sú štátne orgány povinné vykonávať všetky opatrenia ustanovené zákonom a to tak, aby ochrana života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa bola sústavne zabezpečovaná, ale aj utvárať podmienky na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak riešenie starostlivosti o dieťa neznesie odklad.

Mám za to, že v prostrediach rómskych osád, predovšetkým v Drienovci a v Trebišove, ale podľa našich informácií taktiež v Moldave nad Bodvou, v Jasove, vo Veľkej Ide, v Sečovciach a v mnohých ďalších osadách dochádza orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí k dlhodobému a konštantnému nerešpektovaniu zákona aj medzinárodných dohovorov.

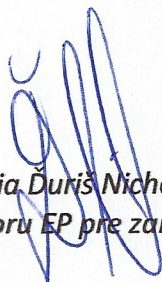
Obraciam sa preto na Vás, pán minister, ako na gestora Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a žiadam Vás o nápravu stavu. Verím, že budete urgovať pracovníkov oddelení sociálnoprávnej ochrany detí na príslušných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, aby začali robiť to, čo im káže zákon. Ja sama zvažujem podanie trestného oznámenia na kompetentných z príslušných úradov za dlhodobé neriešenie absolútne neprijateľných životných podmienok, v ktorých deti z uvedených osád žijú, čím sa dopúšťajú konania v rozpore so Zákom č.305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, konkrétne s paragrafom 27, odsek 1, ktorý hovorí:

„Ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa dieťa nachádza, je **povinný bezodkladne podať súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu, zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa a jeho prijatie do zariadenia podľa § 49 ods. 2 alebo § 56 ods. 1 písm. c), a to aj vtedy, ak nepodal súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu a súd ho o to požiada.**“

Poznám Vás ako človeka, ktorému záleží na rešpektovaní zákonných noriem a na dodržiavaní princípov právneho štátu. Verím, že Vám rovnako záleží aj na dodržiavaní základných ľudských práv tých najzraniteľnejších – detí, a to bez rozdielu na ich rasu a pôvod.

Budem veľmi vďačná, vážený pán minister Krajniak, ak ma budete informovať o krokoch, ktoré v súvislosti so sociálnoprávnou ochranou detí v príslušných osadách podniknete.

S úctou,

Lucia Duris Nicholsonová
predsedníčka Výboru EP pre zamestnanosť a sociálne veci

Vážený pán
Milan Krajniak
minister práce, soc. vecí a rodiny SR
Špitálska 4, 6, 8
816 43 Bratislava